

TEOLOGICKÉ OKÉNKO

SVĚTOVÁ NÁBOŽENSTVÍ - I. ISLÁM

Události posledních let rozvlnily otázku islámu a od určité doby se objevilo mnoho článků, studií a srovnání náboženství židů, křesťanů i jiných. Už v roce 1997 byl v **Perspektivách** č.7 článek, kde autor Denis Lensele, redaktor, hovoří s francouzskou politoložkou, arabistkou a novinářkou Annie Laurentovou. Napsala knihu *Vivere avec l'Islam? – Jak žít s islámem?*, kde varuje před uklidňujícími, nebezpečnými iluzemi. Říká zde, že „*Muslim, který je vychováván četbou Koránu je proniknut touto logikou. Za všech okolností je pro něho na prvním místě zájem islámského společenství. A pokud sáhne k násilí v zájmu šíření islámu, činí tak bez výčitek svědomí. Nebuďme hlupáky! - Pokud jsou muslimové doopravdy upřímní, pak se budou ptát i na realitu svého náboženství a možná, že budou hledat pravdu. My bychom jim pak měli pomoci ji najít.*“

Problém není v tom, že v islámu je „fundamentalismus“ nebo tzv. islámismus či „radikálové“, Ten problém je daleko hlubší. V jádru samotného náboženství, v Koránu. Rozdílnost křesťanství a islámu je příliš hluboká, jak si ukážeme dále. A přesto jsme povinni, jak nám připomíná církev, jak ukazuje postoj papeže Jana Pavla II., vést dialog o hodnotách, které tam jsou.

Zakladatel islámu: Islám vznikl v první polovině 7. století po Kristu na základě proroctví, která obdržel Muhammad Ibn Abdulláh (asi 570-632) u města Mekky na západě Arabského poloostrova. Při rozjímání se mu zjevila andělská postava Džibríla (Gabriela) a vyzvala ho k zapamatování a opakování Božích poselství. To bylo roku 610, když bylo Muhammadovi 40 let. Nejprve o pravosti zjevení pochyboval, později je však svěřoval rodině a si od roku 613 i menší skupině posluchačů. Postupně poselství vešla ve známost a budila pozornost i odpor.

Těžko říci, co to bylo za imaginace či extatické stavy. Ale tak se postupně stal prorokem Nejvyššího – Alláha. Jak dále podotýkají odborníci, od samého počátku považoval své učení za totožné s tím, co hlásali staří izraelské proroci, popřípadě i Ježíš.

Tehdy židovství i křesťanství mělo v těch místech arabského světa své zastoupení. Takže **on je velmi dobře znal**. Musel opustit Mekku a přijal pozvání do Jathribu (pozdější Mediny). Zde očekával, že tamní židovská obec ho přijme s otevřenou náručí jako jednoho ze svých a uzná ho za proroka a pokračovatele dřívějších proroků, zejména Mojžíše. Jaké bylo jeho zklamání, když židé začali napadat jeho učení poukazující na zjevné rozpory mezi Starým zákonem a Koránem. Vyvodili z toho, že Muhammad není žádným prorokem a Korán žádným Božím zjevením, **že Korán je vlastně Muhammadovo dílo**. Protože nemohl vystoupit proti židům hned, byl ještě slabý a židé měli spojence ve významných arabských náčelnících, musel proti nim postupovat pomalu. Zde je asi také jeden z kořenů nenávisti, který přetrvává až dodnes, protože je také zakotven v Koránu.

Do Medinu byl tehdy pozván proto, aby svými prorockými schopnostmi pomohl konsolidovat tamní společenské poměry. Muhammadův odchod z Mekky a začátek slavného medinského období roku 622 je dodnes připomínán, neboť tvoří počátek

muslimského kalendáře.

Medinské období přineslo Muhammadovi a jeho posluchačům řadu proroctví, která se týkají praktického života muslimů (tedy těch, kdo se podřídili vůli Boží) a učení vznikajícího islámu. Jen pro doplnění, slovo **islám** znamená úplnou odevzdanost do vůle Boží. Proroctví tak nemají jen náboženský obsah, ale prorok je tak i **politikem a zákonodárcem**, ale také vojevůdcem, bojovníkem. Bylo to také období několika válek s konkurenční Mekkou, během nichž se duchovní úsilí (*džihád*) projevilo i jako ozbrojený boj. Války nakonec vedly k porážce Muhammadových nepřátel a k jeho triumfálnímu návratu do Mekky r. 630.

K islámu se postupně připojily další arabské kmeny. Muhammad však brzy po svém triumfu zemřel. Sám sebe považoval za prorocký hlas, který zní na konci řady proroků židovského náboženství a křesťanského proroka Ježíše. Své zjevení však považoval za proroctví jiné kvality – přicházející doslova a přímo od Boha a nezkomolené judaismem ani křesťanstvím. Proto si nejvíce vážil Abraháma, který předcházal judaismu i křesťanství. (Pasáže jsou doslova citovány z **Koránu** a jeho úvodu, Odeon 1972, **Encyklopedie** náboženských směrů v České republice, Zdeněk Vojtíšek, Portál 2004.)

Takže první poznatky nás vedou zamýšlení se nad tím, kdo je Muhammad, co vlastně obsahuje Korán a jaký má vztah k židovství a křesťanství. Dále musíme uvážit, jak může ve **zjevení** tentýž Bůh a Duch sv. mluvit rozdílnou pravdu. Bůh přece nemůže lhát.

Korán: Muhammadova proroctví byla poměrně brzy písemně zachycena (v polovině 7. století). Vznikla tak Korán (tj. čtení), soubor 114 súr. Jejich obsahem je především naléhavá výzva k víře v jediného Boha (arabsky Alláha), k projevování náboženské úcty pouze jemu a k oddanosti do jeho vůle. Allahovým majestátním hlasem jsou muslimští posluchači či čtenáři, vyzýváni ke zbožnému a mravnému životu, jehož význam je podtržen barvitým líčením osudu člověka po smrti.

Korán obsahuje také řasu příkazů, které se týkají praktického denního života, rodinného, manželského, trestního i obchodního práva. Nepřeslechnutelný je tón soucitu s neprivilegovanými vrstvami společnosti a apel na solidaritu muslimů.

Značná část koránského zjevení se také **vyrovnává s nesprávností judaismu a křesťanství a s útoky na Muhammadovu věrohodnost**. Poselství jsou zpracována do příběhů z židovské Bible a Talmudu, z křesťanského Nového zákona a apokryfů.

A znovu se zamysleme nad tím, jaký je možný dialog s Koránem, který popírá a degraduje židovství a křesťanství. Nazývá je nevěřícími. **Súra 47,4-5** zde čteme: „A když se střetnete s nevěřícími, udeřte je do šíjí, a až jim způsobíte úplnou porážku, pevně je spoutejte.“ **Súra 5,17** „Věru jsou nevěřící ti, kdo říkají: Žajisté je Bohem Mesiáš, syn Mariin.“ V Koránu je **206 míst**, které vyzývají k násilí proti nevěřícím a násilnému rozšiřování víry. Muhammad vysvětloval: „Muslimovi ničí modlitbu: pes, prase, žid a žena.“ Kdo opravdu četl Korán, ten ví, co je v něm. Zkuste muslimovi vysvětlit v dialogu, že to nemůže být vůle Allahova, když útočí na Boží stvoření a na Boží děti. Bůh je milosrdný a **všichni** mají právo žít z jeho lásky.

Posvátná místa muslimů: Mekka je neposvátnější místo muslimů. Jistě víme, že když s muslim modlí, obrací se směrem k Mekce. Jeden z pěti pilířů islámu říká, že

muslim musí jednou v životě vykonat pouť do Mekky ke Kábě. Co ke **Kába**? Nachází se v Mekce a je to arabsky kostka. Jedná se o hlavní svatyni islámu ve tvaru kostky. Zde se nachází **černý kámen**. Kábu prý založil Izmael, syn Abraháma z otrokyně Hagar. Muslimové, Arabové považují Izmaele za svého praotce. Muhammad potřeboval Mekku za své hlavní posvátné místo. Podle legendy je to místo uctíváme už od 3.století před Kristem. Založil prý ho Adam a po něm Abrahám a Izmael. Podle legendy onen černý kámen přinesl kdysi Adam z ráje. Původně byl bílý, ale lidskými hříchy naprosto zčernal.Zajímavé je, co říkají vědci, že prý se jedná o meteorit – kámen z vesmíru.

V každém případě je zajímavé, že toto místo podle tradice v Abrahámovi přes Izmaela spojovalo Araby, křesťany a židy.

Další dvě posvátná místa jsou Medín a Omarova mešita v Jeruzalémě. K ní se ještě vrátíme.

Kismet: Upřesněme si znalost tohoto důležitého pojmu, kde je skryta fanatická síla muslimů. Kismet je učení, které říká, že samotný život a všechny jeho osudy jsou i délka jsou přesně předurčeny podle vůle Allahovy. Oni byli přesvědčeni, že když měl v boji padnout, tak to byla vůle Allahova. Když zůstal na živu, tak to byla také. Proto oni vždy bojují s úplným nasazením. Bojovníkům, kteří padli, sliboval, že budou hned v ráji. Zatímco normální umírající musí čekat v hrobě až na zmrtvýchvstání a to bude buď pro nebe nebo pro peklo. A dále Kismet učí, že krupěj krve prolitá na bojišti má větší cenu než dvou měsíční půst. Slýcháváme odpověď na otázku, že nevinné zabití dětí při teroristických útocích jsou hned v nebi. Uvažme dobře, jak by mohl Bůh chtít takové věci, když biblické zjevení nám ukazuje zcela jiného ducha.

Rozšíření islámu: Historici si všimají zvláštního jevu, který vykazuje podivné znaky při expansi islámu. V německé encyklopedii o pestrosti náboženství **So bunt ist unser Glabe** je tabulka, která ukazuje tento jev v dějinách.

Nejdříve si však ukažme, co nám říká biblické prorocké místo v 1 Mojžíšově knize. Abrahám měl dva syny. Prvního s otrokyní Hagar Izmaele a druhého se Sárrou Izáka. Těhotná Hagar prchá před Sárrou do stepi. Zde ji našel Hospodinův posel a řekl jí: „*Velice rozmnožím tvé potomstvo, takže je nebude možno ani spočítat. A dodal: „Hle, jsi těhotná, porodíš syna a dáš mu jméno Izmael (to je Slyší Bůh), neboť Hospodin tě ve tvém pokoření slyšel.*

Bude to člověk nezkratný, jeho ruka bude proti všem a ruce všech budou proti němu; bude stát proti všem svým bratřím.“ (Genez. 16,10-12)

Ve výkladu (Česká biblická společnost a Karmelitánské vydavatelství 4 díly) čteme slova: Zaslíbení Hagarě ve světovládě muslimských Arabů se naplnilo. Jejich náhlé a nezadržitelné vymoření v 7. století podnícené Mohamedem dávno po Kristu, je překvapivé a nevysvětlitelné. Bůh sám dopřává místo těmto levobočkům židů a křesťanů. Jsou volní, nespoutáni zákonem Mojžíšovým ani Kristovým. Je tajemstvím Boží prozřetelnosti k čemu to má být a co to přinese.

Časová tabulka z německé encyklopedie ukazuje tento jev rozšíření a expanse.

kolem 570 – Muhammad se narodil v Mekce

622 - útěk z Mekky do Medina

632 - smrt Muhammada, islám proniká arabský svět

do 750 - uchvátil z byzantské říše asi 2/3 území – Sýrii, Egypt, západní Afriku s Kartágem

638 - dobytí Jeruzaléma

Chalív Omar nastoupil v r. 634 a pak postupně muslimové dobyli Blízký východ. Přitáhli k posvátnému městu Jeruzalému a útočili na něj 4 měsíce. Roku 638 se jim podařilo město dobyt. Omar přijel dojednat mír s patriarchou Sofoniem, když vkročil do Jeruzaléma, ptal se po kameni, na kterém odpočíval patriarcha Jákob, když utíkal před bratrem Ezauem a viděl ve snu žebřík do nebe. Rabíni mu ukázali vápencovou skálu, na které dnes stojí Omarova mešita. Muslimové věří, že právě odtud vystoupil Muhammad po své smrti do nebe. Po Medínu a Mekke je to třetí nejposvátnější místo muslimů v Jeruzalémě.

640 - v tomto roce se Amru zmocnil Egypta a po něm další zuřivý Kalif Hakem dal v krátké době zbořit na 1000 kostelů a klášterů, nařídil křesťanům, že musí nosit na krku těžké kříže vážící 5 liber, na černém oděvu žluté pruhy, na dveře svých příbytku museli malovat ďábelské příšery. V 11. století bylo křesťanství v Asii a Africe až na malé výjimky vyhlazeno.

732 - vítězství Karla Martella nad Araby u Tour a Portiers v jižní Francii

Ve Španělsku usídlení muslimští Arabové se nazývali Mauři. Od r. 720 podnikali nájezdy na Galii a chtěli postupně expandovat na západ. Vévoda Eudo Akvitánský z jižní Francie se musel spojit s bývalým nepřítelem Karlem Martellem, aby mohli Araby porazit. K rozhodující bitvě došlo r. 732 u Tour a Portiers a tak zastavili postup Arabů. K. Martell je oslavován jako zachránce Západu.

827-902 - v té době se stali jižní Itálii a Sicílii metlou Saraceni.

1280 - kolem tohoto roku proniká islám až do Číny a Indonésie.

Buddhismus sice neporazil, ale víme že v Indii je jich mnoho a Indonésie je z větší části muslimská

V dějinách se dočítáme, co přinesly tyto pohromy křesťanům. Právě v té době se zrodily **křížové výpravy**. Chtěli pomoci trpícím křesťanům na Východě, zrodila se idea osvobození Božího hrobu a posvátných míst křesťanů. I když byly kruté a byla to reakce na krutost muslimů, nejsou historiky hodnoceny negativně, jak nás učili v dějepise v době totality. (Přečti si v Immaculatě č. 1/2005 rozhovor s profesorem Thomasem Maddem, historikem z university St. Louis v USA o mýtech kolem křížáckých výprav a křížácích. Napsal knihu Stručné dějiny křížových výprav, kde jasně ukazuje, jak se museli křesťané bránit expansi, jak sami byli tolerantní k dobytým místům, kde nechávali poraženým i majetek a mohli zde konat své bohoslužby atd.) Nicméně toto zablokování křesťanů muslimskou velkoříší způsobilo, že misionáři museli jít k pohanům jinou cestou, po mořích. **Tak Bůh řídí dějiny, že využívá i to zlé k dobrému.**

1453 - dobytí Cařihradu a konec východní římské říše

Hlavní město Byzance dobyli turecké oddíly po dvou měsících 29.května 1453, padle zde i poslední byzantský císař Konstantin XII. Bylo to veliké vítězství muslimského Východu nad křesťanským západem.

Co to přineslo křesťanství čteme v **Kronice lidstva**: - osmanská říše se stala nejen asijskou, ale i evropskou mocností. Expansní politika zaměřena především na Balkánský poloostrov. – obrana křesťanství se v následujícím období stala hlavním úkolem nejednotných států. – Evropa ztratila přístup k Černému moři, což likvidovalo cestu do Indie, hledání námořních cest, objeven Nový svět. – vedení ortodoxní církve přešlo z Byzance na ruské carství na Moskvu (tak se stala třetím Římem). – útěk a emigrace četných byzantských učenců do Itálie přinesly Evropě kontakty s antickým kulturním dědictvím, významně napomohlo k rozvoji evropského humanismu.

1526 - porazili Maďary u Moháče a pronikli až na území dnešního Slovenska, r. 1529 už stáli před Vídní

1571 - námořní bitva u Lepanta, která dala velikou ránu muslimské expansi.

Všechno začalo bitvou o Kypr, který patřil Benátčanům a byl baštou křesťanů. Když se posádka po urputném boji vzdala, muslimové ve svém fanatismu vyvraždili 20 000 křesťanů. Na druhé straně ostrova byla pevnost Famagusta, velel jí Bragadino. Bránili se dokud mohli, ale nakonec ujednali kapitulaci. Posádce byl povolen čestný odchod. Ale paša Mustafa ze vzteku, že mu zabili v boji 80 000 mužů z jeho 200 000 armády, Bragadina zajal, krutě ho mučil, svlékl z kůže a vycpal ji, oblékl do šatů Benátčana, dal do ruky deštník posadil na krávu a nechal v potupném průvodu vodit po městě. Tuto trofej tureckého barbarství pak uložili v cařihradské zbrojnici.

Turecké loďstvo a vojsko ohrožovalo Jónské ostrovy. To už se blížil okamžik, kdy si křesťané vymodlili pomoc a záchranu. Papež Pavel V. vyzval křesťanstvo, aby se modlili růžencem, prosili o pomoc P. Marii.

Křesťanské vojsko na pobřeží Albánie, když se dovědělo o všech těch zhovadilostech, zjistili jejich vyzvědači, že nepřátelé stojí s obrovským loďstvem a přesilou u Lepanta v Středozezemním moři, přesto se zvedli a došlo k památné bitvě 7.10.1571. Tehdy křesťané zvítězili s plným vědomím pomoci Panny Marie. Papež Řehoř XIII. na památku tohoto vítězství stanovil **7. října Panny Marie růžencové**.

Tím nimbus turecké moci a nepřemožitelnosti postupně zanikal.

1683 - vítězství císařských vojsk nad Turky, 12.9.1683

Tato poslední událost znamenala zvrat v evropské expansivní politice osmanské říše. Turci obléhali Vídeň dva měsíce. Císařské a říšské armádě, která se spojila s bavorskými, saskými a polskými oddíly velel polský král Jan III. Sobieský. Díky polským jezdcům pod vedením krále Jana III. zvítězili a zahnali je až do Uher. Vítězství mělo v Evropě mimořádný ohlas, jak čteme, oslavovali je protestanti i katolíci. Papež **ustanovil na památku 12. září svátek Jména Panny Marie**.

Jak upozorňují historici, od těch dob, především od bitvy u Lepanta nastal ze

strany islámu klid. Zajímavé je, že to trvalo 1000 let. (od narození Muhammada 570 až do bitvy 1571) Teprve v minulém století, když byl znovu ustaven stát Izrael 1948 a židé se vracejí do své země, začal velmi exhalovat muslimský svět. To ví sám Bůh, proč to mezi národy tak vše a co to vše přinese. Jako křesťané máme naději a jistotu, že Bůh své dílo ochrání. Panna Maria zde znovu jistě sehrává svoji roli, tak jak to vnímáme už mnoho desetiletí.

Co má křesťan vědět o islámu?

Islám je monoteistické náboženství, k této víře jediného Boha Alláha se hlásí asi 1,2 miliardy lidí. Zakládá se na „zjevení“, které Muhammad přijal od anděla Gabriela (tedy ne od Boha). Zde velmi kontrastuje biblické náboženství židů a křesťanů (Mojžíšovi, Abrahámovi a prorokům se Bůh zjevoval, nakonec se zjevil ve svém Synu Ježíši Kristu).

Korán obsahuje mnoho míst z bible, ale ony jsou islamizovány, přepracovány, takže to není **autentické zjevení**, i když cituje slovo Boží SZ. Pro muslima je Korán autentický jen v arabštině a je **nepřeložitelný**.

Islám spočívá na **pěti sloupech**, které musí muslim přísně dodržovat:

1. **Muslimské krédo** – šahada „Vyznávám, že není božstva mimo Alláha a Muhammad je jeho prorok (posel Boží).“
2. **Modlitba** - vykonává se za přesně určených podmínek, v přesně stanoveném čase (pět krát denně), směrem k Mekke, s určitými slovy a přesně stanovenými pohyby.
3. **Almužna** – to je 2,5 – 10 % všeho majetku a je určena pro chudé.
4. **Ramadám** – půst od jídla, pití a dalších požitků těla od východu do západu slunce po celý měsíc ramadán.
5. **Pout' do Mekky** – jeden z vrcholů života muslima a po jejímž vykonání získá titul *hadží*.

K pilířům bývá někdy počítán i **džihád**, jedná se o usilování na duchovní cestě. Je zde také zápas muslima s pokušením, které ohrožuje jeho víru. Programem je skutečně islamizovat celý svět. Z historického hlediska je rozšiřování islámu vždy spojeno s násilím.

Výrok, že „islám je mír“ je mylný. Islám znamená podmanění nebo obrácení. Slovo „mír“ znamená v islámu rozšíření „al-islam“ (islámského domu) na celém světě. Teprve bude-li na celém světě zavedena *šarí'a* (to je **islámské právo**) může být podle Koránu skutečně nastolen mír.

Ze samého islámu vyrůstá princip, který je zakotven na mnoha místech v Koránu, který jasně **deklaruje násilí**. Proto je nesprávné tvrzení, že terorismus není spojen s islámem. Odborníci upozorňují na to, že islám má **dvojitý tvář**. Prorok doporučoval, když ještě měli malou moc, aby byli trpěliví a snášenliví, aby mluvili laskavě s nepřáteli. Má se uplatňovat tam, kde nemají zatím silné postavení. Pak však následuje razantní poislámštění. „Násilí je ospravedlnitelné, oprávněné, jde-li o prosazení islámské víry.“ Tak čteme v programech, ne extrémistů a radikálů, ale běžného islámu. Byly zveřejněny statistiky odpovědí mladých v Turecku, a dále v Německu na násilí a teror. Byla to více jak třetina těch, kdo odpověděli takto: „Pokud to poslouží islámskému společenství, jsem připraven prosadit se fyzickým

násilí proti nevěřícím.“ Bylo zveřejněno na Internetu v souvislosti **Vstup do EU-Turecko – Evropa.**

Už po 2. světové válce varoval Churchill (Čerčil) před islámem, jak připomněl nedávno v debatě na rakouské TV jeden profesor. Proto k němu musíme přistupovat pravdivě, ne v nějaké iluzi.

Musíme si uvědomit, že Muhammad, který je pro islám svatým prorokem, skutečně vtiskl islámu tento prvek. V jedné studii je zajímavá analýza **Muhammadova života a slov.** Vedl 66 válek proti nemuslimům, - usiloval o zbavení Medíny židů, v r. 627 nechat setnout hlavy 700 židovských mužů z rodu Quraiza a zotročil jejich ženy a děti, - nakonec vydal rozkaz: „...zabijte každého žida, kterého dopadnete.“ – odstraňoval různé neškodné nepřátele prostřednictvím nájemných vražd, byli mezi nimi neškodní básníci, jako např. Mekkanerin Asma 'bint Marwan, která byla zabita, když kojila své dítě, - jako velitel přepadal se svými lidmi karavany a oázy, aby se obohatil, - vysvětloval: „budu vyzývat k boji proti lidem, dokud je nepřesvědčím, že neexistuje jiný Bůh než Alláh a jím seslaný Muhammad, dokud se nezačnou modlit a platit zákonem stanovené dávky.“ – každému muslimovi povolil 4 manželky, sám jich měl až 19, - ve věku 50 let se oženil se šestiletou dívkou (Aisha), a v devíti s ní žil jako muž, zemřela v 18 letech, - vysvětloval, že: „Muslimovi ničí modlitbu: pes, prase, žid a žena.“

Domnívám se, že každý z nás pochopí, že je zde jasná souvislost mezi tím, jaký byl ten (Muhammad), kdo vtiskl Koránu a islámu jeho charakter. Celý onen styl přesně odpovídá Mohammadovi jako člověku a ne Bohu, který má zcela jiného ducha. Proto nelze připustit, že muslimské náboženství je zjevené a to ještě navíc tím Bohem, který je Bůh Abrahámův, Izraele a nakonec i nás křesťanů. Znovu opakují, co jsme si řekli už na začátku. Bůh nemůže lhát a popírat sám sebe. Jednomu říkat to a druhému zase něco jiného. (Mojžíš kontra Muhammad)

Různé pojetí islámu: Podobně jako v křesťanství, které je nejednotné díky rozdělení na církve katolickou, ortodoxní a množství protestantských, tak je podobně i v islámu. **Ale pozor, ne tak jako u křesťanů.** Základní rozdělení muslimů je však důsledkem mocenského boje po Muhammadově smrti. Roku 661 došlo k rozdělení na *sunnity a ší'ity*. Příčinou byl spor o nástupnictví Muhammada. Z větve *ší'itů* se vytvořila víra **bahá'í**. Islám zůstává pravověrný všemu, co zde bylo řečeno. Pouze víra **bahá'í** je jiná. Sice vychází z *ší'itského islámu*, ale snaží se tu tradici překročit a vytvořit náboženství, přijatelné pro všechny lidi. Ve víře *ší'itů* hraje velkou roli očekávání **mesiáše**, který má obnovit pravou víru a jednotu. Za tohoto posledního mesiáše hovoří tzv. **bábů**. V roce 1844 se za něho prohlásil obchodník Sajjid Alí Muhammad Aš-Širází. Vznikl tak **bábismus**, který obsahuje nové doktríny a rity a zakládá tak fakticky nové mystické náboženství.

V roce 1863 se pak Bahá'ulláh prohlásil za **imáma** (nástupce Mohummada) kterého Báb ohlašoval. Stal se trnem v oku náboženským autoritám *ší'itů*, přivodil si pronásledování, byl řadu let vězněn a zemřel ve vyhnanství v Palestině. Ve svém učení ustoupil od islámu ještě dál. Jeho základem je víra v jednotu všech náboženství. (Jak se o to snaží New age – vytvořit jediné náboženství zahrnující všechny jako rovnocenné.)

Z toho jasně vyplývá, že islámské náboženství by muselo v jádru změnit své učení, aby bylo schopno vést dialog s jinými náboženstvími.

Přesto jsme jako křesťané zavázáni vést dialog se všemi, i s nepřáteli. Máme je i milovat. Pro nás však platí princip vyslovený sv. Augustinem. „Miluj hříšníka a nenávid' hřích.“ Zlo, které působí tito lidé nemůžeme schvalovat. Je-li součástí jejich náboženského přesvědčení, není pro nás přijatelné. Máme však společně usilovat o hodnoty dobra.

II. Vatikánský koncil ve své věroučné konstituci *Lumen gentium* učí: „Plán spásy však zahrnuje i ty, kteří uznávají Stvořitele, a mezi nimi především muslimy, neboť oni vyznávají, že se drží víry Abrahámovy, a spolu s nimi se klaní Bohu jedinému a milosrdnému, tomu, který bude lidi soudit v poslední den.“

Pokud budou s námi vést dialog o společném Bohu, vzájemné úctě a respektování způsobí víry ve společného Boha, pak je to cesta k společným hodnotám. Pokud z nás budou chtít udělat muslimy, jak je to v programu islámu, pak není o čem hovořit. Pak je dialog, jak to řekl kardinál Lehman, jen zvaněním.

Jako křesťané bud'me těmi, kteří znají pravdivě historii, vědí jak se věci mají a nevytváří si iluze. Měli bychom vědět, že všechno, co prožíváme má svoje kořeny v minulosti a to všechno také bude určovat budoucnost. Svět nebude jiný bez Božího zásahu a bez změny všeho způsobené jen Boží prozřetelností. A jen tudy vede cesta křesťanské naděje.

Zpracoval otec Jan Daněk

Literatura

Franzen August, Malé církevní dějiny, Zvon 1992

Ráček Blažej, Církevní dějiny, Praha Vyšehrad 1939

Kronika lidstva, Fortuna Print 1992

So bunt ist unser Glaube, St. Benno – Verlag Leipzig 1986

KORÁN, Odeon 1972

Zianddin Sardar, Islám, Praha, Portál 2004

Paul Lunde, Islám, Praha, Knižní klub 2004

Fadhlalla Haeri, Praha, Ikar 2001

Kropáček Luboš, Duchovní cesty islámu, Praha Vyšehrad 2003

Kropáček Luboš, Islámský fundamentalismus, Praha Vyšehrad 1996

Kropáček Luboš, Islám a Západ, historická pomět a současná krize, Praha, Vyšehrad 2002

Barša Pavel, Západ a islamismus, Brno, Centrum pro studium demokracie a kultury 2001

Anne-Marie Delcambr, Muhammad slovo Alláhovo, Bratislava Slovart 1996

Gombár Eduard, Moderní dějiny islámských zemí, Praha, Karolinum 1999

Gombár Eduard, Úvod do dějin islámských zemí, Praha, Najáda 1994

Udo Ujfkotte, Hrozba terorismu: islamisté a jejich tajná síť, Praha Ikar 2002

Olšer Břetislav, Krev na meči džihádu, Český Těšín, Agave 2001

Mendel Miloš, Džihád: islámské koncepce šíření víry, Brno, Atlantis 1997

Vojtíšek Zdeněk, Encyklopedie náboženských směrů v České republice, Praha, Portál 2004